

Специфіка інформаційних запитів стейкхолдерів у фінансовому секторі в умовах сталого розвитку*

Д. О. СМОЛЕННИКОВⁱ, А. В. БУРЯКⁱⁱ

Стаття присвячена виявленню специфіки інформаційних запитів стейкхолдерів у фінансовому секторі щодо соціальної відповідальності ведення бізнесу, екологічності та інших аспектів сталого розвитку. Соціальний вимір сталого розвитку пов'язаний з умовами праці, правами людини, суспільством та відповідальністю за якість продукту. Екологічні показники відображають результати діяльності, пов'язані з біорізноманітністю та відповідними нормативними вимогами, а також інформацію щодо видатків на охорону навколишнього середовища, впливу на продукцію та послуги, що надає фінансова установа. Економічна складова відображає потоки капіталу між різними групами стейкхолдерів, а також економічний вплив на суспільство. У статті наведено перелік інформаційних запитів різних груп стейкхолдерів фінансового сектору економіки, а саме: споживачів, акціонерів, постачальників, посередницьких інститутів, громадських організацій, місцевих спільнот, співробітників та їх професійних спілок. Серед основних інформаційних запитів стейкхолдерів: обсяг використаних ресурсів; викиди в повітря, обсяг парникових газів; обсяг відходів; інвестиції; соціальне відповідальне інвестування і місцевий розвиток; зайнятість населення; умови та безпека праці; освіта та підвищення кваліфікації співробітників; політична підзвітність; корпоративне управління; бізнес-стратегія тощо.

Ключові слова: стейкхолдер, інформаційний запит, сталий розвиток, соціальна відповідальність, фінансовий сектор.

УДК 330.161:336

JEL коди: D80, G20, M14

Вступ. Останнім часом інформаційні запити з боку різних груп зацікавлених осіб щодо різних аспектів діяльності компанії або установи стають поширеною практикою. Так, зовнішніх замовників цікавить не лише якість продукції та надаваних послуг і їх ціна, але й чи соціально-відповідальним є бізнес, чи не забруднює компанія навколишнє середовище, які умови праці на підприємстві тощо.

Такі інформаційні запити допомагають фірмам вибудовувати свою діяльність відповідно до принципів сталого розвитку і соціально-екологічної відповідальності бізнесу.

Постановка проблеми. Питанням соціальної та екологічної звітності підприємств присвячена низка робіт вітчизняних та зарубіжних авторів, зокрема С. Король [1], Р. Костирко [2], М. Шигуна та І. Давидюка [3], R. Gray [4], K. Moravcikova,

ⁱ Смоленніков Денис Олегович, кандидат економічних наук, старший викладач кафедри управління Сумського державного університету;

ⁱⁱ Буряк Анна Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Сумського державного університету.

* Матеріал підготовлено в рамках НДР «Корпоративна соціально-екологічна відповідальність для сталого розвитку: партнерство стейкхолдерів реального, фінансового та державного секторів економіки», що фінансується за рахунок державного бюджету України (№ д/р 0117U003933).

L. Stefanikova та M. Rypakova [5], K. Rupley, D. Brown та S. Marshall [6], L. Vartiak [7] та ін.

Особливості звітування з корпоративної соціальної відповідальності в фінансовому секторі досліджували такі українські вчені, як А. Ласукова [8], Я. Мозговий [9], О. Фітель [10], У. Штибель [11], А. Яншина [12] та ін.

Чимало праць зарубіжних учених присвячено комунікації організації зі стейкхолдерами та їх інформаційним запитам. Серед них: В. Ashforth та В. Gibbs [13], К. Ásványi [14], V. Jurišová та K. Ďurková [15], Н. Yusoffa, S. Mohamad та F. Darus [16] та ін.

Разом із тим недостатньо висвітленим залишається питання специфіки інформаційних запитів стейкхолдерів у різних секторах економіки.

Метою статті є визначення специфіки інформаційних запитів стейкхолдерів різного рівня у фінансовому секторі економіки з метою виявлення відповідності основним аспектам сталого розвитку.

Результати дослідження. В умовах глобалізації багато економічних процесів зазнає трансформацій, які знаходять своє матеріальне втілення на рівні рушійних сил: зростання відкритості національних суспільств, розвиток соціальної та інформаційно-комунікаційної інфраструктури, диверсифікація соціальних запитів суспільства, інтернаціоналізація виробництва тощо. Іншим аспектом трансформаційних змін є векторна спрямованість соціальних потреб, яка знайшла своє відображення в освіті, охороні здоров'я, захисті довкілля та прав людини. Відповіддю на такий дизайн трансформацій стає механізм реалізації цих запитів через взаємодію стейкхолдерів різного рівня [17].

Створення додаткової цінності упродовж коротко-, середньо- та довгострокового періодів через гармонізацію відносин зі стейкхолдерами є на сьогодні головною метою фінансового сектору економіки [8].

Фінансовий сектор являє собою систему фінансових інститутів посередницького характеру, які виступають єдиною ланкою між фінансовим ринком та реальним сектором економіки, стимулюють ефективне функціонування фінансової системи, а в комплексі створюють сприятливий інвестиційний клімат і сприяють економічному зростанню країни. При цьому структурними елементами фінансового сектору є різного роду фінансові посередники, зокрема банки та небанківські фінансові установи, винятковим видом діяльності яких є надання фінансових послуг (страхові компанії, інвестиційні фонди, кредитні спілки, ломбарди тощо) [18].

При цьому здатність фінансових інститутів задовольняти довгострокові інтереси усіх зацікавлених сторін підвищується при провадженні соціально-відповідального бізнесу. Активізація соціально-відповідальної діяльності в Україні вимагає від самих фінансових установ реалізації ряду стимулювальних заходів, зокрема в напрямку: підвищення вимог до прозорості банківського бізнесу та ринкової дисципліни банків, захисту прав споживачів фінансових послуг, типологізації стандартів корпоративної соціальної відповідальності фінансових інститутів, формування нефінансової та інтегрованої звітності, рейтингування банків та страхових компаній за рівнем надійності та соціальної відповідальності, затвердження кодексу бізнес-етики в фінансових установах тощо. Разом із тим, незважаючи на те, що вже декілька років поспіль формуються рейтинги підприємств за рівнем корпоративної соціальної відповідальності, аналогічні ініціативи для фінансових установ ще не запроваджено у вітчизняну практику [8].

Поширеною практикою в світі щодо відповідей на інформаційні запити зацікавлених сторін є нефінансова та інтегрована звітність компаній. Разом із тим єдиним джерелом інформації про діяльність фінансових інститутів є саме фінансова звітність, яка надає лише фінансову інформацію, корисну для обмеженого кола стейкхолдерів, яких цікавить ринкова вартість банку або вигідність вкладання коштів у фінансову установу.

Треба зауважити, що фінансові установи повинні бути підзвітними і за напрямком впливу на навколишнє середовище, і за результатами реалізації концепції корпоративної соціальної відповідальності для різних груп стейкхолдерів, визначаючи сферу відповідальності перед усіма зацікавленими сторонами, яких безпосередньо стосується їх діяльність, та на які здійснюють вплив рішення та наслідки діяльності фінансових інститутів. При цьому йдеться про рівень інформаційної прозорості діяльності фінансових установ та їх соціальні й екологічні ініціативи.

По суті, це є корпоративною соціальною відповідальністю фінансових установ. І відповідь на інформаційні запити зовнішніх стейкхолдерів може надати ряд додаткових конкурентних переваг, що забезпечить не лише покращення репутації та іміджу, а й збільшення ступеня привабливості для інвестора, вартості бізнесу тощо [8].

Фінансові установи повинні сприяти відкритому діалогу із зовнішніми стейкхолдерами. При цьому основним джерелом комунікації з акціонерами є звіти – як фінансові, так і нефінансові, а також інтегровані звіти. Прикладом нефінансового звіту може бути звіт зі сталого розвитку, який передбачає звітність про економічні, екологічні та соціальні наслідки діяльності і розкриває інформацію про організаційну діяльність щодо досягнення мети сталого розвитку. Інтегровані звіти включають як фінансову, так і нефінансову інформацію щодо діяльності установи. Інтегрована звітність формується відповідно до міжнародного стандарту GRI (Глобальна ініціатива зі звітності).

Організація, що звітує, повинна визначити своїх стейкхолдерів та надати у звітах відповіді на їх запити. Стейкхолдери (або зацікавлені сторони) – це суб'єкти господарювання або фізичні особи, на яких впливає або впливатиме в майбутньому діяльність фінансової установи і відповідно дії яких вплинуть на здатність установи реалізувати свою стратегію та досягти своїх цілей. При цьому зовнішні зацікавлені сторони – це не лише ті, хто інвестує в організацію (наприклад, працівники, акціонери, постачальники), а також ті, хто не є членами фінансової установи (наприклад, громада, громадянське суспільство, споживачі) [19]. Крім зовнішніх стейкхолдерів, не менш важливими є внутрішні стейкхолдери компанії – співробітники. При цьому запити внутрішніх стейкхолдерів можуть бути прямі (наприклад, соціальні запити) або ж через профспілкові організації та інших посередників – представників працівників компанії [20].

Основні зацікавлені сторони у фінансовому секторі [19]:

- місцеві спільноти;
- громадянське суспільство;
- споживачі;
- акціонери;
- постачальники;
- посередницькі інститути;
- громадські організації;
- співробітники та їх професійні спілки.

Інформаційні запити стейкхолдерів у фінансовому секторі багато в чому подібні до запитів зацікавлених сторін в інших секторах економіки. Разом із тим є і деяка специфіка.

Д. О. Смоленніков, А. В. Буряк.

Специфіка інформаційних запитів стейкхолдерів у фінансовому секторі в умовах сталого розвитку

Так, інформаційні запити стейкхолдерів у фінансовому секторі економіки можуть включати різні аспекти, зокрема щодо впливу на навколишнє середовище, соціальні аспекти, економічні та інші (табл. 1).

Соціальний вимір стійкості стосується впливу фінансової установи на соціальні системи, в межах яких вона працює, і пов'язаний із трудовою практикою, правами людини, суспільством та відповідальністю за якість продукту.

Таблиця 1

Основні інформаційні запити стейкхолдерів у фінансовому секторі за категоріями сталого розвитку [складено авторами на основі [20]]

Аспекти сталого розвитку	Тематичне спрямування інформаційного запиту	Група стейкхолдерів
1	2	3
Економічна	Інвестиції в громаду	Громадські організації
	Соціально-відповідальне інвестування і місцевий розвиток	Посередницькі інститути
Екологічна	Використання ресурсів та їх джерела	Громадські організації
	Викиди в повітря, парникові гази	Громадські організації
	Перероблення паперу та використання відходів	Громадські організації
Соціальна	Зайнятість населення	Фінансові ринки та користувачі інформації
	Умови праці	Бізнес
	Трудові відносини, страйки	Бізнес
	Безпека праці	Громадські організації
	Освіта та підвищення кваліфікації співробітників	Фінансові ринки та користувачі інформації
	Участь у діяльності політичних партій	Фінансові ринки та користувачі інформації
	Захист прав корінного населення	Громадські організації
	Інформація про фінансові продукти та послуги	Громадські організації
	Фінансовий захист прав споживачів	Посередницькі інститути
Фінансова грамотність та освіта	Громадські організації, посередницькі інститути	

Продовження табл. 1

1	2	3
Інші	Виробничі лінії, продукти та послуги	Громадські організації, посередницькі інститути, фінансові ринки та користувачі інформації
	Бізнес-моделі	Фінансові ринки та користувачі інформації
	Складність організаційної структури фінансових компаній	Фінансові ринки та користувачі інформації
	Політична підзвітність	Фінансові ринки та користувачі інформації
	Корпоративне управління	Фінансові ринки та користувачі інформації, бізнес, посередницькі інститути
	Політика прийняття рішень	Громадські організації
	Бізнес-стратегія	Фінансові ринки та користувачі інформації, бізнес, посередницькі інститути
	Вплив інвестицій, товарів і послуг на навколишнє середовище та громаду	Громадські організації, посередницькі інститути

Екологічні показники відображають результати діяльності, пов'язані з біорізноманітністю та відповідними нормативними вимогами, а також інформацію щодо видатків на охорону навколишнього середовища, впливу на продукцію та послуги, що надає фінансова установа (і включають такі складові, як сировина, енергія, водні ресурси, викиди, скиди та відходи тощо).

Економічна складова сталого розвитку висвітлює вплив установи на економічне становище зацікавлених сторін, а також на економічні системи місцевого, національного та глобального рівнів. Економічні показники відображають потоки капіталу між різними зацікавленими сторонами, а також економічний вплив на суспільство [19].

Відповідно до даних, наведених у таблиці 1, важливим залишається не лише взаємозв'язок із зовнішніми стейкхолдерами, але і соціальний діалог із працівниками фінансової установи, адже така взаємодія може зробити стратегію соціальної відповідальності більш надійною для зовнішніх стейкхолдерів, оскільки вона підтримуватиметься співробітниками компанії.

Висновки і перспективи подальших наукових розробок. У роботі проаналізовано специфіку інформаційних запитів стейкхолдерів у фінансовому секторі в умовах сталого розвитку. Виявлено, що інформаційні запити різних груп стейкхолдерів належать до усіх аспектів сталого розвитку, як соціальної складової, так і економічної та екологічної.

Напрямом подальших наукових досліджень може бути більш детальний аналіз

інформаційних запитів у розрізі окремих груп стейкхолдерів та детальних показників за кожним тематичним спрямування інформаційних запитів.

Література

1. *Король, С.* Нефінансова звітність підприємства / С. Король // Вісник КНТЕУ. – 2011. – № 6. – С. 102–113.
2. *Костирко, Р.* Інтегрована звітність у забезпеченні корпоративної соціальної відповідальності компаній / Р. Костирко // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія "Економіка". – 2015. – № 1(45). – С. 305–310.
3. *Шигун, М.* Корпоративна соціальна звітність як перспектива інформування про людський капітал вітчизняних компаній / М. Шигун, Т. Давидюк // Вісник Запорізького національного університету. – 2011. – № 1(9). – С. 173–178.
4. *Gray, R.* Corporate Reporting for Sustainable Development: Accounting for Sustainability in 2000AD / R. Gray // Environmental Values. – 1994. – № 3(1). – P. 17–45.
5. *Moravcikova, K.* CSR Reporting as an Important Tool of CSR Communication / K. Moravcikova, L. Stefanikova, M. Rypakova // Procedia Economics and Finance. – 2015. – № 26. – P. 332–338.
6. *Rupley, K.* Evolution of corporate reporting: From stand-alone corporate social responsibility reporting to integrated reporting / K. Rupley, D. Brown, S. Marshall // Research in Accounting Regulation. – 2017. – Vol. 29. – Issue 2. – P. 172–176.
7. *Vartiak, L.* CSR Reporting of Companies on a Global Scale / L. Vartiak // Procedia Economics and Finance. – 2016. – № 39. – P. 176–183.
8. *Ласукова, А.* Розвиток банківського бізнесу в Україні на засадах корпоративної соціальної відповідальності : дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спеціальність 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / А. Ласукова. – ДВНЗ «УАБС НБУ», Суми, 2014. – 351 с.
9. *Мозговий, Я.* Фінансові відносини банку зі стейкхолдерами на засадах корпоративної соціальної відповідальності : дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спеціальність 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / Я. Мозговий. – ДВНЗ «УАБС НБУ», Суми, 2013. – 240 с.
10. *Фітель, О.* Відповідність діяльності банків принципам корпоративної соціальної відповідальності: вітчизняний контекст / О. Фітель // Вісник Університету банківської справи. – 2015. – № 2. – С. 246–255.
11. *Штибель, У.* Формування соціально-орієнтованої банківської системи в Україні : дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спеціальність 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / У. Штибель. – Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, 2016.
12. *Яншина, А.* Корпоративна відповідальність фінансових транснаціональних компаній / А. Яншина // Фінанси України. – 2013. – № 1. – С. 113–123.
13. *Ashforth, B.* The double-edge of organizational legitimation / B. Ashforth, B. Gibbs // Organization Science. – 1990. – № 1. – P. 177–194.
14. *Ásványi, K.* Corporate Social Responsibility and CSR Communication according to the Society / K. Ásványi // Proceedings of FIKUSZ. – 2010. – P. 7–16.
15. *Jurišová, V.* CSR communication and its impact on corporate image / V. Jurišová, K. Ďurková // Review of Applied Socio-Economic Research. – 2012. – № 4(2). – P. 145–149.
16. *Yusoffa, H.* The Influence of CSR Disclosure Structure on Corporate Financial Performance: Evidence from Stakeholders' Perspectives / H. Yusoffa, S. Mohamad, F. Darus // Procedia Economics and Finance. – 2013. – № 7. – P. 213–220.
17. *Кривоус, В.* Становлення норм і правил корпоративної взаємодії – запит суспільства в умовах глобалізації / В. Кривоус // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2016. – № 3. – С. 98–105.
18. *Школьник, І.* Фінансовий сектор України: теоретичний аналіз економічної дефініції / І. Школьник, А. Семенов // Вісник Української академії банківської справи. – 2013. – № 1(34). – С. 31–36.
19. *Global Reporting Initiative* [Electronic resource]. Sustainability Reporting Guidelines & Financial Services Sector Supplement. 2011. – Accessed mode :

- <http://www.globalreporting.org/resourcelibrary/G3-English-Financial-Services-Sector-Supplement.pdf>.
20. Саприкіна, М. Діалог зі стейкхолдерами: рекомендації компаніям / М. Саприкіна, Д. Каба. – Київ : ТОВ «Фарбований лист», 2011.
21. Global Reporting Initiative [Electronic resource]. Sustainability Topics for Sectors: What do stakeholders want to know? – 2013. – Accessed mode : <http://globalreporting.org/resourcelibrary/sustainability-topics.pdf>.

Отримано 01.04.2018 р.

**Специфика информационных запросов стейкхолдеров
в финансовом секторе в условиях устойчивого развития**

ДЕНИС ОЛЕГОВИЧ СМОЛЕННИКОВ*,
АННА ВЛАДИМИРОВНА БУРЯК**

* кандидат экономических наук, старший преподаватель кафедры управления
Сумского государственного университета,
ул. Р.-Корсакова, 2, г. Сумы, 40007, Украина,
тел.: 00-380-542-687878, e-mail: dos@management.sumdu.edu.ua

** кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры финансов, банковского дела и
страхования Сумского государственного университета,
ул. Р.-Корсакова, 2, г. Сумы, 40007, Украина,
тел.: 00-380-542-665110, e-mail: a.buriak@uabs.sumdu.edu.ua

Статья посвящена выявлению специфики информационных запросов стейкхолдеров в финансовом секторе касательно социальной ответственности ведения бизнеса, экологичности и других аспектов устойчивого развития. Социальное измерение устойчивого развития связано с условиями труда, правами человека, обществом и ответственностью за качество продукта. Экологические показатели отражают результаты деятельности, связанные с биоразнообразием и соответствующими нормативными требованиями, а также информацией о расходах на охрану окружающей среды, влиянием на продукцию и услуги, которые предоставляет финансовое учреждение. Экономическая составляющая отражает потоки капитала между различными группами стейкхолдеров, а также экономическое влияние на общество. В статье приведен перечень информационных запросов различных групп стейкхолдеров финансового сектора экономики, а именно: потребителей, акционеров, поставщиков, посреднических институтов, общественных организаций, местных сообществ, сотрудников и их профессиональных союзов. Среди основных информационных запросов стейкхолдеров: объем использованных ресурсов; выбросы в воздух, объем парниковых газов; объем отходов; инвестиции; социально ответственное инвестирование и местное развитие; занятость населения; условия и безопасность труда; образование и повышение квалификации сотрудников; политическая подотчетность; корпоративное управление; бизнес-стратегия и т. д.

Ключевые слова: стейкхолдер, информационный запрос, социальная ответственность, финансовый сектор.

Mechanism of Economic Regulation, 2018, No 1, 53–61
ISSN 1726-8699 (print)

**Specificity of Information Requests of Stakeholders
in the Financial Sector in a Context of Sustainable Development**

DENYS O. SMOLENNIKOV*,

ANNA V. BURIK**

* *C.Sc. (Economics), Senior Lecturer of the Department of Management,
Sumy State University,
R.-Korsakova Str., 2, Sumy, 40007, Ukraine,
phone: 00-380-542-687878, e-mail: dos@management.sumdu.edu.ua*

** *C.Sc. (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Finance,
Banking and Insurance, Sumy State University,
R.-Korsakova Str., 2, Sumy, 40007, Ukraine,
phone: 00-380-542-665110, e-mail: a.buriak@uabs.sumdu.edu.ua*

Manuscript received 01 April 2018

The paper is dedicated to revealing the specifics of stakeholders' information requests in financial sector regarding corporate social responsibility, environmental sustainability and other aspects of sustainable development. The social dimension of sustainable development is related to labor practices, human rights, society and responsibility for product quality. Environmental indicators reflect the results of activities related to biodiversity and relevant regulatory requirements, as well as information on environmental costs, impact on products and services provided by a financial institution. The economic component reflects the flows of capital between different groups of stakeholders, as well as economic impact on society. The paper lists the information requests of various groups of stakeholders in financial sector of economy, namely: consumers, shareholders, suppliers, intermediary institutions, public organizations, local communities, employees and their trade unions. Among the main information requests of stakeholders are the following: amount of resources used; air emissions, amount of greenhouse gases; amount of wastes; investment; socially responsible investment and local development; employment of the population; labor conditions and labor safety; education and professional development of employees; political accountability; corporative management; business strategy, etc.

Keywords: stakeholder, information request, social responsibility, financial sector.

JEL Codes: D80, G20, M14

Table: 1; References: 21

Language of the article: Ukrainian

References

1. Korol, S. (2011). Nefinansova zvitnist pidpriemstva [Non-financial reporting of the enterprise]. *Visnyk KNTEU*, 6, 102–113.
2. Kostyrko, R. (2015). Intehrovana zvitnist u zabezpechenni korporatyvnoi sotsialnoi vidpovidalnosti kompanii [Integrated reporting in corporate social responsibility]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Serii "Ekonomika"*, 1(45), 305–310.
3. Shigun, M. & Davydyuk, T. (2011). Korporatyvna sotsialna zvitnist yak perspektyva informuvannia pro liudskiy kapital vitchyznianskykh kompanii [Corporate social reporting as a prospect of informing about the human capital of domestic companies]. *Visnyk Zaporizkoho natsionalnoho universytetu*, 1(9), 173–178.
4. Gray, R. (1994). Corporate Reporting for Sustainable Development: Accounting for Sustainability in 2000AD. *Environmental Values*, 3(1), 17–45.
5. Moravcikova, K., Stefanikova, L. & Rypakova, M. (2015). CSR Reporting as an Important Tool of CSR Communication. *Procedia Economics and Finance*, 26, 332–338.

6. Rupley, K., Brown, D. & Marshall, S. (2017). Evolution of corporate reporting: From stand-alone corporate social responsibility reporting to integrated reporting. *Research in Accounting Regulation*, 2, 1–5.
7. Vartiak, L. (2016). CSR Reporting of Companies on a Global Scale. *Procedia Economics and Finance*, 39, 176–183.
8. Lasukova, A. (2014). *Rozvytok bankivskoho biznesu v Ukraini na zasadakh korporatyvnoi sotsialnoi vidpovidalnosti* [Development of banking business in Ukraine based on corporate social responsibility]. DVNZ "UABS NBU", Sumy.
9. Mozgovyi, Y. (2013). *Finansovi vidnosyny banku zi steikholderamy na zasadakh korporatyvnoi sotsialnoi vidpovidalnosti* [Financial relations of the bank with stakeholders based on corporate social responsibility]. DVNZ "UABS NBU", Sumy.
10. Fitel, O. (2015). Vidpovidnist diialnosti bankiv pryntsyepam korporatyvnoi sotsialnoi vidpovidalnosti: vitchyzniani kontekst [Correspondence of the banks activity to the principles of corporate social responsibility: the domestic context]. *Visnyk Universytetu bankivskoi spravy*, 2, 246–255.
11. Shtibel, U. (2016). *Formuvannia sotsialno-orientovanoi bankivskoi systemy v Ukraini* [Formation of a socially-oriented banking system in Ukraine]. Lvivskiy natsionalnyi universytet imeni Ivana Franka, Lviv.
12. Yanshyna, A. (2013). Korporatyvna vidpovidalnist finansovykh transnatsionalnykh kompanii [Corporate responsibility of financial transnational companies]. *Finance of Ukraine*, 1, 113–123.
13. Ashforth, B., & Gibbs, B. (1990). The double-edge of organizational legitimation. *Organization Science*, 1, 177–194.
14. Ásványi, K. (2010). Corporate Social Responsibility and CSR Communication according to the Society. *Proceedings of FIKUSZ 2010*, 7–16.
15. Jurišová, V. & Ďurková, K. (2012). CSR communication and its impact on corporate image. *Review of Applied Socio-Economic Research*, 4(2), 145–149.
16. Yusoffa, H., Mohamad, S. & Darus, F. (2013). The Influence of CSR Disclosure Structure on Corporate Financial Performance: Evidence from Stakeholders' Perspectives. *Procedia Economics and Finance*, 7, 213–220.
17. Kryvov, V. (2016). Stanovlennia norm i pravyl korporatyvnoi vzaiemodii – zapyt suspilstva v umovakh hlobalizatsii [The formation of norms and rules of corporate interaction – community inquiry under globalization]. *Visnyk Ternopilskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu*, 3, 98–105.
18. Shkolnyk, I. & Semenog, A. (2013). Finansovyi sektor Ukrainy: teoretychnyi analiz ekonomichnoi definitsii [Financial sector of Ukraine: theoretical analysis of economic definition]. *Visnyk Ukrainskoi akademii bankivskoi spravy*, 1(34), 31–36.
19. Global Reporting Initiative. (2011). Sustainability Reporting Guidelines & Financial Services Sector Supplement. Retrieved from <http://www.globalreporting.org/resource/library/G3-English-Financial-Services-Sector-Supplement.pdf>.
20. Saprykina, M. & Kaba, D. (2011). *Dialoh zi steikholderamy: rekomendatsii kompaniiam* [Dialogue with stakeholders: recommendations for companies]. Kyiv: TOV «Farbovani lyst».
21. Global Reporting Initiative (2013). Sustainability Topics for Sectors: What do stakeholders want to know? Retrieved from <http://globalreporting.org/resource/library/sustainability-topics.pdf>.